

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 13 юни 2022 г.
(OR. fr, en)

9758/22

ECOFIN 547
UEM 151
SOC 342
EMPL 224
COMPET 445
ENV 542
EDUC 215
RECH 338
ENER 254
JAI 808
GENDER 87
ANTIDISCRIM 67
JEUN 98
SAN 343

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	9410/22 - COM(2022) 613 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Хърватия за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2022 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията COM(2022) 613 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от ...

относно националната програма за реформи на Хърватия за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2022 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси², и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

---

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

- (1) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета³, с който бе създаден Механизъм за възстановяване и устойчивост, влезе в сила на 19 февруари 2021 г. По Механизма за възстановяване и устойчивост се предоставя финансова подкрепа за осъществяването на реформи и инвестиции, водещи до фискален стимул, финансиран от Съюза. Той допринася за икономическото възстановяване и за осъществяването на устойчиви и увеличаващи растежа реформи и инвестиции, по-специално за насърчаването на екологичния и цифровия преход, като същевременно укрепва устойчивостта и потенциалния растеж на икономиките на държавите членки. Той спомага също за укрепване на устойчивите публични финанси и за стимулиране на растежа и създаването на работни места в средносрочен и дългосрочен план. Максималното финансово участие за държава членка в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост ще бъде актуализирано през юни 2022 г. в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (2) На 24 ноември 2021 г. Комисията прие годишния обзор на устойчивия растеж, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2022 г. Тя надлежно взе предвид Социалния ангажимент от Порто, подписан на 7 май 2021 г., за по-нататъшно прилагане на Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. На 25 март 2022 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, на 24 ноември 2021 г. Комисията прие също доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Хърватия е една от държавите членки, за които е необходим задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие предложение за съвместния доклад за заетостта за 2022 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. Съветът прие съвместния доклад за заетостта на 14 март 2022 г.

---

³ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

- (3) След световната пандемия нахлуването на Русия в Украйна значително промени геополитическия и икономическия контекст. Последиците от нахлуването върху икономиките на държавите членки бяха усетени, наред с другото, чрез по-високите цени на енергията, храните и суровините и по-слабите перспективи за растеж. По-високите цени на енергията са особено тежки за най-уязвимите домакинства, изпитващи енергийна бедност или изложени на риск от енергийна бедност, както и за дружествата, които са най-уязвими спрямо растежа на цените на енергията. В Съюза се наблюдава и безпрецедентен приток на хора, бягащи от Украйна. Икономическите последици от агресивната война на Русия засегнаха държавите членки асиметрично. В този контекст на 4 март 2022 г. за първи път бе задействана Директива 2001/55/ЕО на Съвета⁴ чрез Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета⁵, с която на разселените лица от Украйна беше предоставено правото на законно пребиваване в Съюза, както и достъп до образование и обучение, пазара на труда, здравеопазване, жилищно настаняване и социално подпомагане.
- (4) Като се има предвид бързо променящата се икономическа и геополитическа ситуация, през 2022 г. европейският семестър възобновява широкообхватната си координация на икономическите политики и политиките по заетостта, като същевременно се усъвършенства в съответствие с изискванията за изпълнение на Механизма за възстановяване и устойчивост, както е посочено в годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. Изпълнението на приетите планове за възстановяване и устойчивост е от съществено значение за постигането на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като плановете обхващат всички или значителна част от съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през циклите на европейския семестър за 2019 г. и 2020 г. Специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г. и 2020 г. продължават да бъдат също толкова важни и за плановете за възстановяване и устойчивост, които са преразгледани, актуализирани или изменени в съответствие с членове 14, 18 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/241, в допълнение към всички останали специфични за всяка държава препоръки, отправени до датата, на която са представени тези преразгледани, актуализирани или изменени планове.

---

⁴ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

⁵ Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1).

- (5) Общата клауза за дерогация в Пакта за стабилност и растеж действа от март 2020 г. В съобщението си от 3 март 2021 г., озаглавено „Една година от началото на пандемията от COVID-19: ответни мерки на фискалната политика“, Комисията изрази становище, че решението за дезактивиране или продължаване на прилагането на общата клауза за дерогация следва да се основава на цялостна оценка на състоянието на икономиката, като равнището на икономическата активност в Съюза или еврозоната се сравнява с равнищата отпреди кризата (края на 2019 г.) като ключов количествен критерий. Повишената несигурност и силните рискове от влошаване на икономическите перспективи в контекста на войната в Европа, безпрецедентното покачване на цените на енергията и продължаващите смущения във веригата на доставки оправдават удължаването на срока на действие на общата клауза за дерогация на Пакта за стабилност и растеж до 2023 г.
- (6) Съгласно подхода в препоръката на Съвета от 18 юни 2021 г.⁶, съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2021 г., общата фискална позиция понастоящем се измерва най-добре с промяната в първичните разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите и като се изключват временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19), но като се включват свързаните със средносрочния потенциален растеж разходи, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) по Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза⁷. Освен общата фискална позиция, за да се прецени дали националната фискална политика е предпазлива и дали съставът ѝ допринася за устойчиво възстановяване, което е в съответствие с екологичния и цифровия преход, се обръща внимание и на развитието на финансираните на национално равнище първични текущи разходи⁸ (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите и като се изключват временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19) и инвестиции.

---

⁶ Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция за 2021 г. на Хърватия (ОВ С 304, 29.7. 2021 г., стр. 48).

⁷ Прогнозите за фискалната позиция и нейните компоненти в настоящата препоръка са оценки на Комисията, основани на допусканията, залегнали в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. Оценките на Комисията на средносрочния потенциален растеж не включват положителното въздействие на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и които могат да стимулират потенциалния растеж.

⁸ Нефинансирани с безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост или други фондове на Съюза.

- (7) На 2 март 2022 г. Комисията прие съобщение, в което се предоставят общи насоки за фискалната политика през 2023 г. („фискалните насоки“), целящи да се подпомогне изготвянето на програмите за стабилност и конвергенция на държавите членки и по този начин да се засили координацията на политиките. Комисията отбеляза, че въз основа на макроикономическите перспективи от зимната прогноза от 2022 г. преминаването от съвкупна подкрепяща фискална позиция през 2020–2022 г. към до голяма степен неутрална съвкупна фискална позиция, при запазване на готовността да се реагира на променящата се икономическа ситуация, изглежда подходящо през 2023 г. Комисията обяви, че фискалните препоръки за 2023 г. следва да продължат да бъдат диференцирани между отделните държави членки и да вземат предвид възможното разпространение на ефекти между отделните държави. Комисията прикани държавите членки да отразят насоките в своите програми за стабилност и конвергенция. Комисията пое ангажимент да следи отблизо икономическото развитие и при необходимост ще коригира своите насоки на политиката най-късно с пролетния пакет за европейския семестър от края на май 2022 г.
- (8) По отношение на фискалните насоки фискалните препоръки за 2023 г. отчитат влошените икономически перспективи, повишената несигурност и допълнителните рискове от влошаване, както и по-високата инфлация в сравнение със зимната прогноза от 2022 г. на Комисията. На фона на тези съображения фискалните мерки трябва да доведат до увеличение на публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход и енергийната сигурност и до поддържане на покупателната способност на най-уязвимите домакинства, така че да се смекчи въздействието на покачването на цените на енергията и да се спомогне за ограничаване на инфлационния натиск от вторични ефекти чрез целенасочени и временни мерки. Фискалната политика трябва да остане гъвкава, за да се адаптира към бързо променящите се обстоятелства, включително предизвикателствата, произтичащи от агресивната война на Русия срещу Украйна по отношение на отбраната и сигурността, и да бъде диференцирана в отделните държави членки в зависимост от тяхното фискално и икономическо положение, включително по отношение на излагането им на кризата и притока на разселени лица от Украйна.

- (9) На 14 май 2021 г. Хърватия представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка, съдържащи се в приложение V към посочения регламент. На 20 юли 2021 г. Съветът прие своето решение за изпълнение за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Хърватия⁹. Отпускането на траншовете зависи от приемането на решение на Комисията в съответствие с член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241, гласящо, че Хърватия е изпълнила задоволително съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета. Задоволителното изпълнение предполага, че постигането на предходните ключови етапи и цели е запазено.
- (10) В съответствие със срока, определен в член 8 от Регламент (ЕО) № 1466/97, на 28 април 2022 г. Хърватия представи своята национална програма за реформи за 2022 г., а на 29 април 2022 г. и програмата си за конвергенция за 2022 г. Двете програми бяха оценени заедно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241 националната програма за реформи за 2022 г. отразява също шестмесечното докладване на Хърватия относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост.
- (11) На 23 май 2022 г. Комисията публикува доклада за Хърватия за 2022 г. В него беше оценен напредъкът на Хърватия в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки, приети от Съвета през 2019 г., 2020 г. и 2021 г., и беше направен преглед на изпълнението от Хърватия на плана за възстановяване и устойчивост въз основа на набора от показатели за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени пропуски по отношение на предизвикателствата, които не са разгледани или са само частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, както и по отношение на новите и нововъзникващите предизвикателства, включително породените от руското нахлуване в Украйна. В него бяха оценени също напредъкът на Хърватия при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.

---

⁹ ST 10687/2021.

- (12) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Хърватия и публикува резултатите от него на 23 май 2022 г. Комисията стигна до заключението, че в Хърватия вече не са налице макроикономически дисбаланси. По-специално беше постигнат значителен напредък в намаляването на частната задлъжнялост и нетните външни задължения, докато държавният дълг остава голям, но се върна към низходящата траектория, която беше довела до значителни подобрения преди пандемията.
- (13) В препоръката си от 20 юли 2020 г.¹⁰ Съветът препоръча на Хърватия да предприеме всички необходими мерки през 2020 и 2021 г., в съответствие с общата клауза за дерогация, за ефективно справяне с пандемията от COVID-19, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Освен това той препоръча на Хърватия, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискални политики, насочени към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и гарантиране на устойчивостта на дълга, като същевременно засили инвестициите. През 2021 г. съгласно данните, потвърдени от Евростат, дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Хърватия намаля от 7,3 % от БВП през 2020 г. на 2,9 %. Ответните мерки на фискалната политика на Хърватия подпомогнаха икономическото възстановяване през 2021 г., а временните извънредни мерки намаляха от 3,3 % от БВП през 2020 г. на 2,1 % през 2021 г. Мерките, предприети от Хърватия през 2021 г., бяха в съответствие с препоръката на Съвета от 20 юли 2020 г. Дискреционните бюджетни мерки, приети от правителството през 2020 г. и 2021 г., бяха предимно временни или съпътствани от компенсаторни мерки. В същото време някои от дискреционните мерки, приети от правителството през 2021 г., не бяха временни или съпътствани от компенсаторни мерки, състоящи се главно от намаляване на данъка върху доходите на физическите лица и на предприятията, възлизащо общо на 0,5 % от БВП. Съгласно данните, потвърдени от Евростат, консолидираният държавен дълг намаля от 87,3 % от БВП през 2020 г. на 79,8 % от БВП през 2021 г.

---

¹⁰ Препоръка на Съвета от 20 юли 2020 г. относно националната програма за реформи на Хърватия за 2020 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Хърватия за 2020 г. (ОВ С 282, 26.8.2020 г., стр. 68).

- (14) Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за конвергенция за 2022 г. е предпазлив през 2022 г. и оптимистичен след това. Правителството предвижда реалният БВП да нарасне с 3,0 % през 2022 г. и с 4,4 % през 2023 г. За сравнение в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда по-висок растеж на реалния БВП от 3,4 % през 2022 г. и по-нисък растеж на реалния БВП от 3,0 % през 2023 г., като разликата отразява главно очакванията на хърватските власти за по-слаб растеж през 2022 г. на реалното потребление на домакинствата. В своята програма за конвергенция за 2022 г. правителството очаква номиналният дефицит леко да намалее до 2,8 % от БВП през 2022 г. и до 1,6 % през 2023 г. Лекият спад през 2022 г. отразява главно растежа на икономическата активност и отмяната на повечето извънредни мерки. Съгласно програмата за конвергенция за 2022 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалее до 76,2 % през 2022 г. и да спадне до 71,7 % през 2023 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата за изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда бюджетен дефицит за 2022 г. и 2023 г. в размер съответно на 2,3 % от БВП и 1,8 % от БВП. Той е по-малък от дефицита, предвиден за 2022 г., и по-голям от дефицита, предвиден за 2023 г. в програмата за конвергенция, главно поради по-ниското равнище на разходите, очаквано от Комисията през 2022 г. за бруто образуване на основен капитал и други разходи. Освен това прогнозата на Комисията предполага малко по-малка промяна на равнището както на приходите, така и на разходите, дължаща се на разликата в прогнозите за инфлацията. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда по-ниско съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП от 75,3 % през 2022 г. и по-високо равнище от 73,1 % през 2023 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. средносрочният (10-годишен среден) потенциален растеж на производството се оценява на 2,2 %. Тази прогноза не включва обаче въздействието на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и могат да стимулират потенциалния растеж на Хърватия.

- (15) През 2022 г. правителството постепенно премахна по-голямата част от мерките, предприети в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19, така че се очаква временните извънредни мерки да намалееят от 2,1 % от БВП през 2021 г. на 0,4 % през 2022 г. Държавният дефицит през 2022 г. е засегнат от мерките, приети за противодействие на икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията, които според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се оценяват на 0,4 % от БВП през 2022 г. и 0,2 % от БВП през 2023 г.¹¹ Тези мерки се състоят главно от социални трансфери към най-бедните домакинства, подкрепа за предприятията и намаляване на косвените данъци върху потреблението на енергия. Тези мерки са предимно временни. Ако обаче цените на енергията останат високи през 2023 г., някои от тези мерки биха могли да бъдат продължени. Някои от тези мерки не са целенасочени, по-специално повсеместното намаляване на косвените данъци върху енергията. Бюджетният дефицит е повлиян и от разходите за осигуряване на временна закрила на разселените лица от Украйна, като според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. тези разходи се очаква да бъдат 0,1 % от БВП през 2022 г. и 0,1 % през 2023 г.¹²
- (16) В препоръката си от 18 юни 2021 г. Съветът препоръча през 2022 г. Хърватия да поддържа подкрепяща фискална позиция, включително импулса, осигурен от Механизма за възстановяване и устойчивост, и да запази инвестициите, финансирани на национално равнище. Съветът препоръча също на Хърватия да контролира нарастването на национално финансираните текущи разходи. Той също така препоръча на Хърватия, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и осигуряване на фискална устойчивост в средносрочен план, и същевременно да засили инвестициите с цел стимулиране на потенциала за растеж.

---

¹¹ Числата представляват равнището на годишните бюджетни разходи за мерките, предприети от есента на 2021 г. насам, включително текущите приходи и разходи, както и когато е уместно, мерките за капиталови разходи.

¹² Очаква се общият брой на лицата, разселени от Украйна в Съюза, постепенно да достигне 6 милиона до края на 2022 г., като тяхното географско разпределение се изчислява въз основа на големината на установилата се диаспора, относителното население на приемащата държава членка и актуалното разпределение на разселените лица от Украйна в целия Съюз към март 2022 г. За бюджетните разходи за едно лице оценките се основават на модела за микросимулация Euromod на Съвместния изследователски център на Комисията, като се вземат предвид както паричните преводи, които хората могат да имат право да получават, така и обезщетенията в натура като образование и здравеопазване.

(17) През 2022 г. според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. и информацията, включена в програмата за конвергенция на Хърватия за 2022 г., се предвижда фискалната позиция да бъде подкрепяща и да възлиза на -1,8 % от БВП, както се препоръчва от Съвета¹³. Хърватия планира да предоставя непрекъсната подкрепа за възстановяването, като използва Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции, както беше препоръчано от Съвета. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, се прогнозира да нарасне с 0,5 процентни пункта от БВП в сравнение с 2021 г. Предвижда се финансираните на национално равнище инвестиции да осигурят експанзионистичен принос към фискалната позиция от 0,4 процентни пункта през 2022 г.¹⁴ Поради това Хърватия планира да запази инвестициите, финансирани на национално равнище, както бе препоръчано от Съвета. Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) през 2022 г. се очаква да доведе до експанзионистичен принос в размер на 1,0 процентни пункта към цялостната фискална позиция. Този значителен експанзионистичен принос включва допълнителното въздействие на мерките за справяне с икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията (0,4 % от БВП), както и разходите за предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна (0,1 % от БВП), докато по-големите разходи за междинно потребление, отразяващи отчасти по-високата инфлация, също се очаква да допринесат за растежа на нетните текущи разходи. Поради това, въз основа на настоящите прогнози на Комисията, Хърватия не контролира в достатъчна степен нарастването на финансираните на национално равнище текущи разходи през 2022 г.

---

¹³ Отрицателният знак на показателя съответства на превишение на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за експанзионистична фискална политика.

¹⁴ Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат леко рестриктивен принос от 0,1 процентни пункта от БВП.

- (18) В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда фискалната позиция през 2023 г. да бъде -0,7 % от БВП, при условие че политиката остане непроменена¹⁵. Очаква се през 2023 г. Хърватия да продължи да използва безвъзмездните средства по Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции в подкрепа на възстановяването. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, се прогнозира да нарасне с 0,5 процентни пункта в сравнение с 2022 г. Предвижда се финансираните на национално равнище инвестиции да осигурят леко експанзионистичен принос към фискалната позиция от 0,1 процентни пункта през 2023 г.¹⁶ Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) през 2023 г. се очаква да има до голяма степен неутрален принос в размер на -0,2 процентни пункта към цялостната фискална позиция. Това включва въздействието от постепенната отмяна на някои мерки, предприети в отговор на по-високите цени на енергията (0,2 % от БВП). Поради това като цяло неутралният принос на финансираните на национално равнище текущи разходи зависи отчасти от постепенната отмяна на мерките срещу последиците от по-високите цени на енергията, както е планирано понастоящем.
- (19) В програмата за конвергенция за 2022 г. се очаква дефицитът по консолидирания държавен бюджет постепенно да намалее до 1,6 % от БВП през 2024 г. и до 1,2 % до 2025 г. Поради това се планира дефицитът по консолидирания държавен бюджет да остане под 3 % от БВП до 2025 г. Съгласно програмата за конвергенция за 2022 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалява до 2025 г., по-конкретно с намаление до 68,9 % през 2024 г. и до 66,9 % през 2025 г. Съгласно анализа на Комисията рисковете за устойчивостта на дълга изглеждат средни в средносрочен план.

---

¹⁵ Отрицателният знак на показателя съответства на превишение на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за експанзионистична фискална политика.

¹⁶ Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат леко рестриктивен принос от 0,1 процентни пункта от БВП.

(20) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към същия регламент планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции с примерен график за изпълнението, който да приключи до 31 август 2026 г. Те спомагат за преодоляването на всички или на значителна част от икономическите и социалните предизвикателства, очертани в специфичните за държавата препоръки, отправени от Съвета до Хърватия в рамките на европейския семестър през 2019 г. и 2020 г., в допълнение към всички специфични за държавата препоръки, отправени до датата на приемане на плана за възстановяване и устойчивост. По-специално планът за възстановяване и устойчивост е насочен към специфичните за държавата препоръки с реформи за укрепване на бюджетната рамка, активни мерки на политиката за заетостта и образователна реформа за подобряване на достъпа до образование и неговото качество и адекватност спрямо пазара на труда. Предизвикателствата, пред които е изправена хърватската здравна система, са взети предвид чрез мерки за подобряване на ефикасността, качеството, достъпността и финансовата устойчивост, която беше особено засегната от пандемията от COVID-19. Освен това планът за възстановяване и устойчивост е насочен към специфичните за държавата препоръки в тези области чрез постигане на напредък в декарбонизацията на енергийния сектор, повишаване на общата енергийна ефективност и насочване на инвестициите към устойчивия транспорт и цифровата инфраструктура и услуги. В допълнение, планът за възстановяване и устойчивост съдържа широкообхватни мерки за подобряване на ефективността на публичната администрация и съдебната система, за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупцията, за подобряване на бизнес средата и за подпомагане на инвестициите в научните изследвания и иновациите, както и за подобряване на тяхната адекватност спрямо политиката.

(21) Изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Хърватия се очаква да допринесе за постигането на по-нататъшен напредък в екологичния и цифровия преход. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата в Хърватия представляват 40,3 % от общия размер на отпуснатите по плана за възстановяване и устойчивост средства, докато мерките в подкрепа на целите в областта на цифровите технологии възлизат на 20,4 % от общия размер на отпуснатите по плана за възстановяване и устойчивост средства. Пълното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие със съответните ключови етапи и цели ще помогне на Хърватия да се възстанови бързо от последиците от кризата с COVID-19, като същевременно укрепи своята устойчивост. Системното участие на социалните партньори и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде важно за успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, както и на други икономически политики и политики в областта на заетостта, които излизат извън рамките на плана за възстановяване и устойчивост, за да се гарантира широка ангажираност с цялостната програма на политиката.

- (22) Хърватия все още не е представила споразумението за партньорство, предвидено в Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷, както и останалите програми в областта на политиката на сближаване. В съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 Хърватия трябва да вземе предвид съответните специфични за нея препоръки при програмирането на фондовете на политиката на сближаване за периода 2021–2027 г. Това е предварително условие за подобряване на ефективността и максимално увеличаване на добавената стойност на финансовата подкрепа, която ще бъде получена от фондовете на политиката на сближаване, като същевременно се насърчават координация, взаимно допълване и съгласуваност между тези фондове на политиката на сближаване и други инструменти и фондове на Съюза. Успешното прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост и програмите по линия на политиката на сближаване зависи и от премахването на пречките пред инвестициите в подкрепа на екологичния и цифровия преход и балансираното териториално развитие.
- (23) В отговор на мандата, възложен от държавните и правителствените ръководители на Съюза във Версайската декларация, предложението на Комисията за план REPowerEU има за цел постепенно да бъде премахната зависимостта на Съюза от вноса на изкопаеми горива от Русия във възможно най-кратък срок. За тази цел в диалог с държавите членки Комисията се стреми да определи най-подходящите проекти, инвестиции и реформи на национално и регионално равнище и на равнището на Съюза. Целта на тези мерки е да се намали цялостната зависимост от изкопаеми горива и да се замени вносът на изкопаеми горива от Русия.

---

¹⁷ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

(24) Хърватия поема ангажимент постепенно да премахне въглицата е производство на електроенергия до 2033 г. През 2020 г. Хърватия достигна дял от 28 % на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия, като надхвърли целта си от 20 %. Хърватия трябва да ускори усилията за декарбонизация, включително в промишлеността, да намали зависимостта от вноса на енергия от Русия, и да предприеме мерки за насърчаване на интеграцията в единния пазар. През 2021 г. вносът на руски газ е съставлявал 22 % от всички доставки на природен газ, докато 57 % е бил внесен чрез новия терминал за втечен природен газ (LNG) (действащ от началото на 2021 г.). Газът и нефтът представляват съответно 30,3 % и 33,7 % от хърватския енергиен микс. Препоръчва се инвестициите във всякаква нова инфраструктура и мрежи, свързани с природния газ, да бъдат съобразени с бъдещето, когато е възможно, за да се улесни тяхната дългосрочна устойчивост чрез бъдеща промяна на предназначението им за устойчиви горива. Що се отнася до добива на сигурна и достъпна енергия от възобновяеми източници, остава значителен потенциал в областта на вятърната и слънчевата енергия, като те съставляват около 2,1 % от енергийния микс (с дялове съответно 13 % и 1 % от общата инсталирана мощност за производство на електроенергия), и геотермалните енергийни източници. Основните аспекти за подобряването на ефективността на енергийната система, сигурността на доставките и пазарната интеграция са: рационализиране на процедурите за издаване на разрешения за възобновяеми енергийни източници, подкрепа за развитието на енергийните общности и ускоряване на инвестициите във възобновяеми енергийни източници, включително от домакинствата и за маломощни системи. Ще са необходими допълнителни подобрения в мрежите за пренос и разпределение на електроенергия, за да се подкрепи екологичният преход, а инвестициите в съхранението на електроенергия ще бъдат от ключово значение за управлението на енергийна система с голям дял на възобновяеми енергийни източници. Подобрения са необходими и в сектора на отоплението и охлаждането, най-вече чрез преминаването на централните и индивидуалните отоплителни системи, захранвани с изкопаеми горива, директно към възобновяеми енергийни източници или чрез производството на електроенергия.

- (25) Що се отнася до енергийната ефективност, необходими са мерки за ускоряване на санирането на сградите, изграждане на енергийно ефективни жилища, по-специално социални жилища и подмяна на газовите и нефтените котли с термопомпи и други по-ефективни и екологосъобразни решения. Освен това са необходими повече действия за намаляване на зависимостта на хърватския транспортен сектор от нефта, по-специално като се увеличи използването на обществения транспорт и по-нататъшното му екологизиране, използване на интелигентни транспортни системи, по-широко ползване на станции за зареждане и транспорт въз основа на електроенергия и водород, инвестиции в инфраструктура за мобилност и по-широко навлизане на превозни средства с нулеви и ниски емисии. За постигането на съответствие с целите „Подготвени за цел 55“ в Хърватия ще е необходима още по-голяма амбиция по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове, увеличаването на енергията от възобновяеми източници и на енергийната ефективност.
- (26) Въпреки че ускоряването на прехода към неутралност по отношение на климата и премахването на изкопаемите горива ще доведе до значителни разходи за реструктуриране в няколко сектора, Хърватия може да използва Механизма за справедлив преход в контекста на политиката на сближаване, за да смекчи социално-икономическото въздействие на прехода в най-засегнатите региони. Освен това Хърватия може да използва Европейския социален фонд плюс, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸, за да подобри възможностите за заетост и да засили социалното сближаване.
- (27) С оглед на оценката на Комисията Съветът разгледа програмата за конвергенция за 2022 г., като становището му¹⁹ е изразено в препоръка 1.

---

¹⁸ Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21).

¹⁹ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(28) На 10 юли 2020 г. хърватската куна беше включена в Европейския валутен механизъм II (ВМ II) като подготвителна стъпка към приемането на еврото. За да се запази икономическата и финансовата стабилност и да се постигне висока степен на устойчиво икономическо сближаване, хърватските власти поеха ангажимент да изпълняват конкретни мерки на политиката в областта на борбата с изпирането на пари, бизнес средата, управлението на публичния сектор и съдебната система. Напредъкът на Хърватия при изпълнението на необходимите изисквания за приемането на еврото получи положителна оценка в докладите за конвергенцията за 2022 г. на Европейската комисия и на Европейската централна банка,

ПРЕПОРЪЧВА на Хърватия да предприеме следните действия през 2022 г. и 2023 г.:

1. През 2023 г. да гарантира, че растежът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи е в съответствие с като цяло неутрална позиция на политиката, като се вземе предвид продължаващата временна и целенасочена подкрепа за най-уязвимите от покачването на цените на енергията домакинства и предприятия и за хората, бягащи от Украйна. Да има готовност да адаптира текущите разходи към променящата се ситуация. Да увеличи публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход, както и за енергийната сигурност, като се вземе предвид инициативата REPowerEU, включително чрез използване на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза. За периода след 2023 г. да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции.
2. Да продължи да изпълнява своя план за възстановяване и устойчивост в съответствие с ключовите етапи и цели, включени в Решението за изпълнение на Съвета от 20 юли 2021 г. Да представи програмните документи в областта на политиката на сближаване за периода 2021–2027 г., за да приключи преговорите с Комисията, и да започне да ги изпълнява.

3. Да диверсифицира вноса на изкопаеми горива и да намали цялостната зависимост от изкопаеми горива. Да ускори внедряването на енергия от възобновяеми източници, като се съсредоточи по-специално върху вятърните, слънчевите и геотермалните източници, включително чрез маломощно производство на енергия от възобновяеми източници и развитието на енергийните общности, главно като рационализира административните процедури за издаване на разрешителни. Да модернизира допълнително мрежите за пренос и разпределение на електроенергия и да инвестира в съхранението на електроенергия. Да увеличи действията за намаляване на търсенето на енергия, като подобри енергийната ефективност, главно в жилищните сгради, и да намали зависимостта от изкопаеми горива в секторите на отоплението и транспорта.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета

Председател